

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه الزهراء (سلام الله عليها)

شهرستان خمینی شهر

عنوان:

گریزی به دنیای اجنه

استاد:

سرکار خانم ابوطالبی

پژوهشگر

زینب کریمی

بهار ۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

الهی یزارم از طاعتی که مرا به عجب آرد

مبارک معصیتی که مرا به عذر آرد

الهی همه تویی و من هیچ تو را سپاس می دارم که لایق آنی

و من محتاج چنین خدایی .

تقدیر

به نام آن خدایی که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح

فتوح است

وسلام او در وقت صبح مؤمنان را صبح است

با سپاس بی انتها از کردگاری بسیار مهربان که این حقیر را، روزیش

درس دین کرد

و بدانشگر از خدا نواده ام که مرا بهره ای دادند از مهربانشان و مدد

رساندن به وقت نیاز

۱-۵. شباهت ها و تفاوت های انسان و جنّ

شباهت ها:

- ۱- جنّ هم مانند انسان دارای جنس نر و ماده است و زاد ولد دارد.
- ۲- هدف از خلقت جنّیان نیز رسیدن به مقام عبودیت و بندگی است.
- ۳- جنّیان دارای شعور بوده، مکلف هستند و در بین آنها نیز مؤمن و کافر وجود دارند.
- ۴- جنّیان دارای زندگی، مرگ، نشور و عقاب هستند.
- ۵- زندگی جنّیان نیز اجتماعی بوده و در طول زمان، امت های مختلفی را تشکیل می دهند.

و تفاوت ها از این قرارند:

- ۱- خلقت جنّیان قبل از خلقت انسان بود و ماده اولیه خلقت آن ها آتش است.
- ۲- جنّیان با وجود خلقت مادی، نامرئی هستند و نام جنّ (به معنای پوشیده و پنهان) از همین خصوصیت آن ها گرفته شده است.
- ۳- جنّیان دارای حرکات سریع و قدرت فوق العاده هستند.
- ۴- جنّیان از لحاظ کمال و کرامت به انسان نمی‌رسند و به همین جهت هیچ گاه پیامبری مستقل از جنس جنّ برنخاسته و آن ها تابع پیامبران بشری هستند.^۱

^۱ محمد مهدی، مجیدی، جن و شیطان و روح، ص ۲۹.

۲-۵. خوراک جنیان

در روایت این مطلب هست که جن ها خوراک دارند تولد و تناسل دارند لذت جنسی دارند یعنی خیلی شبیه انسان هستند به همین دلیل است که قرآن کریم اجنه را هم نیز در مسائل مربوط به تکلیف و پاداش و کیفر وارد می کند. چون براساس اعتقاد قرآنی، پیغمبر منحصرأ پیغمبر انس نبوده بلکه پیغمبر جن هم بوده است و آنها نیز تکلیف دارند. در مورد خوراک جنیان در روایتی آمده است که بوی استخوان و ارواث حیوانات غذایشان می باشد. برخی گفته اند خوراک ایشان هوای آمیخته به بوی طعام است. محی الدین عربی می گوید: «یکی از صاحبان مکاشفه به من گفت جنیان را دیده است که بر استخوانی فرود می آمدند و آن را بو می کرده و باز می گشتند.» اما برخی معتقدند که جنیان چون روحانی هستند نه می خورند و نه می آشامند.^۱

۳-۵. منزل اجنه

از امام صادق (علیه السلام) نقل است که در وادی شقی جایی که رنگ خاکش سرخ مایل به زرد است، نمازنخوان زیرا آنجا منزل جن است.

انس و جن در محیط های گوناگون در همین جهان زندگی می کنند از آن جهت که غیر از خداوند هر چه که از موجودات تصور شود بالاخره ممکن الوجودند لذا در هر محیطی از جهان زندگی کنند بالاخره از نظر هویت مخصوص به خور در عالم ربوبیت نخواهد بود. اگرچه به نظر می آید نغمه های جنیان و پریان لطیف تر و از سنخ نغمه های انسانی نیست ولی انسان را که ما می شناسیم قلبی که خداوند به او عطا فرموده است نغمه هایی بالاتر و ظریف تر از پریان دارد.^۲

^۱ صادق، برزگر، جن در کلام بزرگان، ص ۸۱-۸۰.

^۲ همان، ص ۱۳۳.

۴-۵. خوابیدن اجنه

این که جن و شیطان مانند انسان می خوابند یا نه؟ مسأله ای است که از آیه ی «لَا تَأْخُذْ سِنْهُ وَلَانُومَ» یعنی خداوند خواب و حالت خواب ندارد معلوم می شود که تنها ذات اقدس احدیت است که نمی خوابد و همه ی مخلوقات از خواب و یا سند ناگزیرند. چنانچه در روایت آمده که امام صادق (علیه السلام) فرمودند: «به غیر از خداوند متعال همه خواب دارند حتی فرشتگان و نیز پیغمبر اسلام فرمود: خواب چهارگونه است: پیامبران به پشت می خوابند مؤمنین دست راست می خوابند کافرین و منافقین به سمت چپ می خوابند و شیاطین به رو می خوابند این حدیث که در صدد بیان کیفیت خواب چهار گروه نامبرده است. ظاهراً اشاره به خواب و چگونگی آن در شیاطین که از جن می باشند دارد و انسان را از این گونه خوابیدن بر حذر می دارد.^۱

۵-۵. آزار و اذیت جنیان

جن های مودی که ضعیف الایمان هستند هر عملی که بتوانند به وسیله آن بعضی از افراد را اذیت کنند انجام می دهند بعضی از آن اذیت ها عبارت است از این که مثلاً در نظر انسان به شکل های وحشتناک ظاهر می شوند تا به وسیله ی این کار هم خودشان یک تفریحی کرده باشند و هم بعضی از انسانهای بیچاره را بترسانند.

از آیات و روایات معتبر بر می آید که جنیان از مؤمن واقعی (یعنی کسی که از خدا بترسد و تقوا داشته باشد) می ترسند و نمی توانند آزاری به او برسانند. اما در مورد کسانی که به این مرحله نرسیده اند، احتمال آزار و اذیت وجود دارد. ادعیه ای نیز برای دفع شر جن وارد شده است.^۲

^۱ همان، ص ۷۷-۷۸.

^۲ جعفر، همزه، جن دنیای ناشناخته، همان، ص ۲۰۴.

۵-۶. دفع شراجه

در کتاب آكام المرجان فی احكام الجان که از تألیف قاضی بدرالدین حنفی است چنین آمده:
وقتی که حضرت رسول(صلی الله علیه وآله) ابوهریره را حافظ زکاتی قرار داده بود؟ ابوهریره گفت: در شبی دیدم که آن احوال زکات پراکنده می شوند و آنها زمره ی غذاها بود و هنگامی که برخاسته و نگاه کردم متوجه شدم که شخصی در حال انجام این کار است او را گرفتم و دانستم که وی جن است به او گفتم فردا تو را نزد پیغمبر خواهم برد. او گفت آیا تو را چیزی بیاموزم که اگر آن را بخوانی پیش از خواب از جانب خداوند تو را تا صبح حافظی مأمور حفظ شود؟ گفتم آری جن گفت: آیه الكرسي را بخوان ابوهریره گفت: لذا او را آزاد کردم و هنگام صبح که نزد حضرت رسول آمدم حضرت پیش تر از آنکه من چیزی بگویم فرمود: اسیر دیشب تو چه شد؟! جن کیفیت ماقع را به عرض حضرت رساندم و سپس حضرت فرمود: راست گفته است گرچه خودش بسیار دروغگو است.^۱

^۱ ابراهیم، گلرودباری، دنیای مرموز جن، همان، ص ۲۲۰.

فهرست منابع

*قرآن کریم

*نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی

۱.برزگر، صادق، جن در کلام بزرگان، بی چا، قم، بی نا، ۱۳۹۱.

۲.گلرودباری، ابراهیم، جن دنیای ناشناخته، بی چا، قم، صبح پیروز، ۱۳۹۲.

۳.محمدی، محمد هادی، جن شیطان روح، بی چا، تهران، حاشی، ۱۳۶۶.

۴.همزه، جعفر، جن دنیای ناشناخته، بی چا، قم، قلم، ۱۳۵۸.